

BĪBELE UN BAZNĪCA: ABAS VAI NEKO

IEVADS IZAICINĀJUMAM

Paldies jums. Šovakar mums ir daudz ko pārrunāt, un es ceru, ka esat paņēmuši līdzi arī savas Bībeles. Jūs varētu mazliet pačaukstināt savu Svēto Rakstu lappuses, lai es būtu drošs, ka esat tos paņēmuši. Šovakar mums atvēlētajā tikšanās laikā es vēlētos runāt par to, kā mums, katoļu kristiešiem, vajadzētu izturēties pret Svētajiem Rakstiem un kā mēs, būdami katoļi, varam palīdzēt saviem nekatoļu brāļiem un māsām saprast Baznīcas mācību jautājumā par Svētajiem Rakstiem. Tādēļ arī sarunas tēma izklausās visai provokatīva – *Bībele un Baznīca: abas vai neko*. Izvēloties pārrunu tēmai šādu nosaukumu, esmu metis izaicinājumu. Es vēlos izaicināt katoļus un nekatoļus uz pārdomām par dažiem veciem ieradumiem un varbūt arī šos ieradumus lauzt.

Daudzi nekatoļu ticīgie ir pārliecināti, ka ar vienu pašu Bībeli ne tikai pietiek, bet tā ir pat vienīgais autoritatīvais ceļvedis mūsu ticības jautājumos un kristiešu praksē. Ir arī daudzi Baznīcā cienīti un atzīti katoļu teologi, kas varētu aizstāvēt domu, ka Bībele sniedz atbildes uz visiem jautājumiem un vienā vai otrā veidā, vai nu precīzā formulējumā vai arī netieši, satur gan skaidrojumu par to, kā mums būtu jātic, gan arī norādījumus, kas mums būtu jā dara. Tādējādi ne tikai un vienīgi protestanti apgalvo, ka „ar Bībeli pietiek“, bet ir arī daudzi katoļu teologi, kas aizstāv šādu pozīciju. Taču nekatoļi, Bībeles kristieši un fundamentālisti iet tālāk par to, sacīdami, ka tikai un vienīgi Bībelei piemīt autoritāte un tas ir vienīgais Dieva Vārda izpausmes veids, kas būtu saistošs mūsdienu ticīgajiem. Te nu es vēlos izaicināt mūsu nekatoļu brāļus un māsas Kristū, kuru pārstāvji varbūt arī šovakar ir mūsu vidū, bet, ja nav, tad dzirdēs šos manus vārdus kādreiz no audioieraksta vai arī uzsāks sarunu ar jums, kas pacietīgi un lēnprātīgi izskaidrosiet viņiem Baznīcas pozīciju. Es vēlos izaicināt viņus, piedāvājot vēlreiz pārlasīt Svētos Rakstus, lai atklātu, ka šāda pozīcija nav bībeliska un ir pretrunā ar daudziem un dažādiem izteikumiem, kas atrodami gan Vecajā, gan Jaunajā Derībā.

Bet man ir kas sakāms arī katoļiem. Arī jums es vēlos mest izaicinājumu un aicināt jūs atzīt faktu, ka ir nepieciešama kā Bībele, tā Baznīca – vai nu abas, vai arī tad neviena. Ir ticīgie, kas mēdz teikt: „Jā, Baznīca man ir tuva. Es mīlu godināt Vissvēto Jaunavu Mariju, katru dienu apmeklēju Svēto Misi, bieži eju pie grēksūdzes... Bet es nesaprotu Bībeli.“ Tādiem es vēlētos sacīt, ka, uzmanīgi ieklausoties jums tik tuvās Baznīcas mācībā, jūs atklāsiet, ka jūsu attieksmē pret Baznīcu nožēlojamā kārtā kaut kā ļoti pietrūkst un tā norāda uz lielu atpalcību. Neviens nevar teikt: „Man ir Baznīca, un tāpēc man nav vajadzīga Bībele.“ Nevar sacīt: „Man ir pāvests un Vissvētā

Jaunava Marija, man ir svētā Euharistija, tā kā man tiešām nav tādas nepieciešamības, lai studētu Svētos Rakstus.“ Bet, ja tomēr jūs tā sakāt, tad kļiedzošā nepaklausībā nostājaties pret to, ko gadsimtu gaitā ir mācījuši pāvesti, ko viņi sludinājuši, pavēlējuši un ierosinājuši un uz ko viņi ir aicinājuši ticīgo tautu.

KATOĻU NOSTĀJA JAUTĀJUMĀ PAR SVĒTAJIEM RAKSTIEM

Atkāpsimies nedaudz pagātnē, lai sev atgādinātu, ko tad Baznīca māca par Svētajiem Rakstiem. Varbūt pašā sākumā vislabākais informācijas avots būs Vatikāna II koncila dokumenti. 1965. gadā tika izdots viens no pašiem svarīgākajiem 20. gadsimta dokumentu krājumiem, kas bija paredzēts lasīšanai ne tikai un vienīgi teologiem, ne tikai bīskapiem un priesteriem, bet arī visparastākajiem lajiem. *Dogmatiskā konstitūcija par dievišķo Atklāsmi* no sākuma līdz pat beigām ir domāta jums ne mazākā mērā kā jūsu priesteriem vai diecēzes bīskapam. Ieklausieties, kas sacīts tās 6. nodaļā, kuras nosaukums ir „Svētie Raksti Baznīcas dzīvē“. Vatikāna II koncila tēvi sludina: „Baznīca ir vienmēr godinājusi Svētos Rakstus gluži tāpat, kā tā godina mūsu Kunga svēto Miesu, jo it īpaši svētajā liturģijā tā nemitīgi saņem un daļa ticīgajiem Dzīvības Maizi, kas nākusi tiklab no Dieva Vārda, kā no Kristus Miesas galda.“ Tātad šeit iezīmējas paralēles starp Euharistiju un Svētajiem Rakstiem.

Tālāk skaidrots: „Tā [Baznīca] ir vienmēr tos [Svētos Rakstus] saglabājusi un turpina to darīt, lai kopā ar svēto Tradīciju tie veidotu augstāko likumu ticībai, jo, tā kā tie ir Dieva iedvesmoti un vienu reizi par visām reizēm tiem tika piešķirta rakstiska forma, tie mums nodod neizmainītu paša Dieva Vārdu.“ Citiem vārdiem, katoļticīgajiem Dieva Vārds stāv augstāk par visu pārējo. Atzīstiet, ka mums ir nepieciešams to izskaidrot nekatoļu ticīgajiem – mūs saista Dieva Vārds, turklāt Dieva Vārds viens pats. Starpība ir tikai tā, ka Svētie Raksti nav vienīgais Dieva Vārda avots, kā tas arī pašos Svētajos Rakstos tiek sludināts.

Uz kādu brīdi ielūkosimies Pāvila *Otrās vēstules tesalonīkiešiem* 2. nodaļas 15. pantā. Šeit Pāvils atgādina Tesalonīkes ticīgajiem, ka viņiem droši jāturas pie visām tradīcijām, kuras apustuļi rakstos vai vārdos tālāknodevuši. Tātad Svētajos Rakstos ir lasāms apliecinājums, ka Svētie Raksti nav vienīgais Dieva Vārda avots. Mums ir arī svētā Tradīcija, mutiskā tradīcija, kā apstiprina Jaunā Derība. To, ko es pirms brīža skaidroju, varētu pateikt arī tā: mēs neticam *sola Scriptura*, neticam lozungam „tikai Bībeli“, bet mēs ticam *Solum Verbum Dei* jeb „tikai Dieva Vārdu“. Ir nepareizi sacīt: „Dieva Vārds ir atrodams tikai Bībelē“. Tas ir pretrunā ar pašiem Svētajiem Rakstiem.

Vatikāna II koncila dokumentā tālāk sacīts, ka caur Svētajiem Rakstiem „Svētā Gara balss atskan praviešu un apustuļu vārdos. Tāpēc, tāpat kā visai kristīgajai ticībai, arī Baznīcas sludināšanai ir jāuzņem barība no Svētajiem Rakstiem un no tiem jāvadās. Jo Svēto Rakstu grāmatās Tēvs, kas ir Debesīs, satiek savus bērnus ar lielu mīlestību un runā ar tiem.“ Pēc manām domām, šeit tika pateikts pats svarīgākais. Nav tā, ka mēs vienkārši saņemtu pamācības, kam ticēt, ka saņemtu tikai kādas instrukcijas

morāles jomā par to, kas mums dzīvē jāievēro, bet gan mēs tik tiešām kā Dieva bērni dzirdam sava Tēva balsi, kurš runā ar mums no Debesīm caur dzīviem praviešiem, lai mēs varētu nodibināt tuvāku draudzību ar Kristu. Tas pēc Baznīcas mācības arī ir bijis Dieva augstākais mērķis, dāvājot mums Svētos Rakstus.

Dieva Vārda spēks un vara ir tik liela, ka tas sniedz Baznīcai atbalstu un cīņas sparū. Tādējādi Dieva Vārds nav vienkārši mīlestības vēstule no mūsu Tēva Debesīs, bet tajā ir spēks un vara, un enerģija, kas mums, ticīgajiem, vajadzīga un kas vajadzīga arī visai Baznīcai, lai tā spētu atbalstīt pati savu dzīvi. Dieva Vārdā ir ticības spēks, kas nepieciešams Baznīcas dēliem, tā ir barība dvēselei, tīrs un mūžīgs garīgās dzīves avots.

Tāpēc gribētos jautāt, kā gan katoļi ar nevērīgu izturēšanos pret Svētajiem Rakstiem varētu palikt bez grēka. Tas ir spilgts nepaklausības piemērs pāvestam, koncila nostādņēm un tēviem, bīskapiem un priesteriem. Kā gan mēs varam aplūsināt savu sirdsapziņu, sakot: „Mums nav jāstudē Svētie Raksti, jo tas ir pārāk grūti“? Mēs nekaunīgi atraidām Dieva pavēli, kas mūs aizsniegusi caur Baznīcu. Ir vajadzīga kā Baznīca, tā Bībele. Abas vai nekas. Mēs jau varētu sacīt, ka tam piekrītam. Bet vai jūsu dzīvesveids to apstiprina? Vai jūs iegremdējaties Svētajos Rakstos? Vai jūs tos studējat un lasāt? Tas varētu būt kaut mazs fragmentiņš katru dienu. Citi varbūt pa nedēļu spēs izlasīt diezgan daudz. Bet, ja jūs Dieva Vārdu nestudēsiet, Dievu tā arī neiepazīsiet. Svētais Hieronīms to pateicis pavisam skaidri: „Svēto Rakstu nepārzināšana ir Kristus nepazīšana.“ Arī Baznīcā tiek lasīta Bībele, jo tā ir kā Dieva pilsētas karte. Ja vēlaties izpētīt, pa kādiem ceļiem nāksies staigāt Jaunajā Jeruzalemē un ja Debesīs vēlaties justies kā mājās, tad labāk būtu jums šo karti apgūt. Un, ja vēlaties izprast, ko jūs saņemat svētajā Komūnijā, ja vēlaties saprast, kā izskaidrot patiesību par svēto Euharistiju cilvēkiem, kas no Baznīcas aizgājuši un Dzīvības Maizi atmetuši, tad labāk izstudējiet Dieva ēdienkarti vispirms paši un noskaidrojiet, no kā tā sastāv, izpētiet visu par Pashu un par šo Dieva recepti, kuru Viņš bija sagatavojis vēl daudzus gadsimtus pirms tam, kad beidzot ieviesa Dzīvības Maizi Euharistiskajā liturģijā. Mēs vairs nevaram tā turpināt un meklēt savai pasivitātei arvien jaunus attaisnojumus.

Mums Amerikas Savienotajās Valstīs ir 20–25 miljoni katoļu, kas vēl joprojām turas pie Baznīcas, taču es domāju, jums visiem ir zināms, ka šobrīd otrs lielākais reliģiskais grupējums Savienotajās Valstīs vairs nav Dienvidu baptistu savienība, jo tai pieder tikai 14 miljoni ticīgo. Mums tagad ir 15 miljoni atkritušu katoļu, kas veido otru lielāko reliģisko grupējumu mūsu zemē. Un mēs nevaram par to vainot bīskapus. Nevaram vainot arī pāvestu, ka nav visus atkritušos ekskomunicējis. Mums nav ko vainot arī savus priesterus, ka viņi reizēm pieļāvuši, lai mūsu draudzēs notiktu kaut kas tāds, kas mums neglaimo. Problēma sākas un arī beidzas ar mani un ar tevi, ar mums visiem. Es jau šopēcpusdien mazliet agrāk, 2. programmā, pieminēju kādu apbrīnas vērtu izteikumu, kas pieder svētajai Terēzei no Avilas, kura 20. gadsimtā tika pasludināta par Baznīcas doktori. Šī svētā bija pirmā sieviete Baznīcas vēsturē, kas kļuva par doktori, un drīz vien viņai sekoja arī sv. Katrīna no Sjēnas. (Vēlāk, 1997.

gadā, Baznīcas doktores tituls tika piešķirts vēl sv. Terēzei no Lizjē, bet 2012. gadā – arī sv. Hildegardei no Bingenas. *Tulk. piez.*). Lūk, ko saka svētā Terēze no Avilas. Dievs viņai bija atklājis, ka „visām nelaimēm Baznīcā un visam ļaunumam pasaulē ir viens cēlonis: cilvēki necenšas, nopietni visu pārdomājot un atsijājot jebkādas maldus, iedziļināties Svēto Rakstu patiesībā.” Punkts. Tas ir spēcīgi pateikts. Visas nelaiemes Baznīcā un viss ļaunums pasaulē varētu tikt mazināts, ja mēs mācītos no Dieva Vārda Svētajos Rakstos, ja mēs to mīlētu un saskaņā ar to arī dzīvotu. Vai mēs uzticamies Dievam? Vai uzticamies Baznīcai? Vai mēs ieklausāmies Baznīcas doktoru sacītajos vārdos? Baznīcas doktori un svētie, sākot jau ar pirmo gadsimtu baznīctēviem, ir pastāvīgi liecinājuši vienu un to pašu. Mēs vairs nevaram atļauties to neievērot.

Es nebūt nedomāju izteikt pieņēmumu, ka mūsu problēmas risinājums būtu atkarīgs no Svēto Rakstu pētnieku skaita palielināšanas. Mums viņu jau ir pār pārēm, un tas daudzējādā ziņā krīzi tikai pastiprina. Daudzi Svēto Rakstu pētnieki jau ir dzēruši no racionālisma, nepārdabiskošanas un eksistenciālisma avotiem, un nu jau tie ķeras pie Dieva Vārda nevēsturiskošanas un tiecas izraut Svētajos Rakstos aprakstītos brīnumus no pārdabiskā apvalka. Nē, Svēto Rakstu pētnieki mums vairs nav tik ļoti vajadzīgi. Daudz vairāk mums būtu vajadzīgi tādi Svēto Rakstu „narkomāni“, kas patiešām justos atkarīgi no Dieva Vārda, cilvēki, kas nespēj nodzīvot pat dienu, nepārdomājuši vismaz vienu Evaņģēlija rindkopu. Es pats nekad neesmu vēlējies, lai mani izdaudzīnātu par Svēto Rakstu pētnieku. Man pat kļūst gandrīz vai neērti, kad mani šādā veidā stāda priekšā. Tad jau labāk būtu saukties par Svēto Rakstu narkomānu. Es vēlos vienīgi padziļināt savu atkarību no Dieva Vārda un vēlos uz to iedrošināt arī jūs. Un vēl kāds nedaudz pādrošs ierosinājums: ņemiet uz Svēto Misi līdz savas Bībeles. Gribētos sacīt pat vēl vairāk (kaut arī savos lekciju konspektos esmu to izsvītrojis): pārdomājiet, vai nav vērts arī atsacīties no lētajām, grāmatās ielikamajām informācijas lapiņām ar Mises tekstiem, kuras, kā man patiešām izskatās, gadījuma cilvēkus rosina domāt, ka Dieva Vārds varētu būt paredzēts vienreizējai lietošanai. Reiz es kļuvu par liecinieku interesantam skatam. Es atrados Stjūbenvilas Franciskāņu universitātē un ievēroju, ka vienam no studentiem šāda informācijas lapiņa nejauši nokrita zemē. Garām gāja kāds franciskāņu terciārs, kurš pacēla informācijas lapiņu, noskūpstīja to un nolika atpakaļ uz baznīcas sola. Šāda informācijas lapiņa ar Svētās Mises tekstiem satur arī Dieva Vārdu. Tāpēc es baidos, ka šo lēto lapiņu dēļ, kas izskatās teju kā projām mešanai paredzētas, tie ticīgie, kuri vēl nav pietiekami nobrieduši, var neapzināti sākt raudzīties arī uz Dieva Vārdu kā uz kaut ko tādu, no kā var atbrīvoties. Bet Dieva Vārds nav domāts vienreizējai lietošanai. Gluži otrādi, tas ir obligāts un saistošs.

SVĒTO RAKSTU IZAICINĀJUMS UN BAZNĪCA

Ieklausieties, ko Dieva Vārds atklāj par sevi apustuļa Pāvila *Vēstulē ebrejiem*: „Jo Dieva Vārds ir dzīvs un darbīgs, un asāks par katru divasmeņu zobenu. Tas spiežas

cauri, kamēr pāršķir dvēseli un garu, tāpat locekļus un smadzenes. Tas ir domu un sirdsapziņas tiesnesis“ (Ebr 4, 12). Vai jūs vēlaties zināt, ko Jēzus Kristus par jums domā? Vai vēlaties dzīvot tā, kā tas Viņam tiešām patiktu? Jūs nevarat zināt, ar ko Viņam sagādāt prieku, ja nevēlaties pārdomāt evaņģēlijus. Jūs pat nesapratīsiet, kāds ir pats Jēzus, ja neiedziļināsieties evaņģēliju vēstījumā. Jums Viņš ir jāiepazīst personīgi un tuvplānā, bet šeit visvairāk var palīdzēt tieši Svētie Raksti.

Pievērsīsim uzmanību tam, ko sv. Pāvils saka *Vēstules ebrejiem* 5. nodaļā no 11. līdz 14. pantam. Autors raksta: „Par to mums būtu daudz kas sakāms, bet grūti izskaidrot...“ Tātad viens no Svēto Rakstu rakstniekiem šeit, *Vēstules ebrejiem* 5. nodaļā, atzīst, ka to, par ko viņš gatavojas runāt, būs grūti saprast. Kādēļ tā? Turpat arī lasāms paskaidrojums: „...jo jūs esat kļuvuši kūrīti klausīties.“ Šī nav jauna, tikai 20. gadsimtam raksturīga problēma. Tā pastāvēja jau 1. gadsimtā. Cilvēki mēdz viegli pakļauties kārdinājumam uz kūtrību un vienaldzību pret Svētajiem Rakstiem. Pāvils tiem atgādina: „Jo lai gan laika ziņā jums vajadzētu būt skolotājiem...“ Citiem vārdiem, apustulis vērsas pie tiem, kas jau gadu gadiem ir bijuši Baznīcas cilvēki un kam pienāktos 1. gadsimta jaunatnei mācīt katehisma pamatkursu. Taču tūlīt arī viņš ir spiests atzīt: „...vēl jums vajaga kādu, kas jūs mācītu Dieva vārdu pirmsākumus.“ Mēs varbūt šodien sacītu *ABC*. „Un jūs esat kļuvuši par tādiem, kam vajag piena, bet ne cietas barības. Jo katrs, kas vēl ar pienu barojams, taisnības vārdu nesaprot, jo tas ir bērns. Bet pilnīgajiem pienākas cieta barība.“ Vai jūs vēlaties augt kā Dieva bērns? Vai vēlaties arī pieaugt kā visaugstā Dieva dēls vai meita? Vai jūs gribētu iemantot spēku, gudrību, pacietību un prasmi atgriezt pie Dieva cilvēkus, kurus mīlat, tos, kurus pazīstat, ar kuriem varbūt kopā strādājat, lai arī viņi varētu kļūt par Dieva Ģimenes locekļiem? Tieši tādēļ mēs šeit esam pulcējušies.

Mateja evaņģēlija 22. nodaļas 29. pantā Jēzus, runājot ar saducejiem, saka: „Jūs maldāties, nesaprazdami Rakstus, nedz arī Dieva spēku.“ Mums ir jāzina Svētie Raksti, un tomēr, uzklusiet, ko vēsta Dieva Vārds: mums ir nepieciešams arī Dieva spēks. Mums ir vajadzīgs Kristus Gars, kas mūs apgaismotu teksta izpratnē, lai izlasītais mums, mūsdienu pasaules cilvēkiem, varētu kļūt nozīmīgs. Un to, ko es sacīju par Baznīcas mācību iepriekšējā vakara nosarbībā (2. programmā), ir vienmēr uzsvēruši arī pāvesti: Svētais Gars ir Mistiskās Miesas Dvēsele. Tāpēc mums ir jālasa Bībele, bet tas vispirms būtu jādarā Baznīcā, kopā ar Baznīcu un Baznīcas labā, jo Svētais Gars, kas iedvesmojis Svēto Rakstu autorus un apgaismo arī mūs, lai mēs šos Rakstus saprastu, ir Mistiskās Miesas Dvēsele.

Palasiet Oseja grāmatas 4. nodaļu, kurā vēstīts, kas notika ar Seno Izraēlu, kad tā nevēlīgi izturējās pret Dieva Vārdu, un vēl īpaši pievērsiet uzmanību tam, kas notiek, ja priesteri nav uzdevuma augstumos un nolaidīgi izturas pret savu pienākumu sludināt un skaidrot Dieva Vārdu. Jau sākot ar 1. pantu, pravietis Osejs sludina: „Klausieties Kunga Vārdu jūs, Izraēla bērni! Jo Kungam ir pamats norāt zemes iedzīvotājus.“ Ebreju valodā tiek lietots vārds *Reve*, kas burtiski nozīmē „derības tiesas prāva“. Tātad Dievam ir apsūdzība pret saviem ļaudīm. Tālāk lasām, ka Dievs tos apsūdz „tāpēc, ka zemē nav uzticības, nav mīlestības un nav Dieva atziņas. Toties

ik uz soļa dzirdama“ – pievērsiet uzmanību – „Dieva zaimošana, skan nepareizi zvēresti, tiek pausti meli, notiek slepkavības, zādzības, laulības pārkāpšanas...“ Vai tas mums kaut ko neatgādina? „Tomēr nebūs sūdzēties, nedz arī kādu nosodīt, jo visa tava tauta jau ir kā priesteri, ar kuriem tā pati ir pastāvīgi nemierā.“ Viņš vēlas sacīt: *Es nevērsīšos ar pārmetumiem tik daudz pie tautas, kas dzīvo kā pagāni, nedz pie liekuļiem svētnīcā vai sinagogā, bet vispirms man būs pretenzijas pret jums, priesteriem.* „Tāpēc tu, priesteri, kritīsi gaišā laikā, un līdzās tev kritīs pravietis naktī; tā iznīcināšu Es tavu māti, visu tautu.“ Tas attiecas uz pilsētu, kurā viņi kalpo. „Un mana tauta iznīkst kopā ar viņiem aiz atziņas trūkuma“. Vai jūs saklausījāt, ko Kungs saka? „Mana tauta.“ Ebreju valodā šis vārds skan *am*, un tā burtiskā nozīme ir „radinieki“. Tātad tas nozīmē, ka iznīkst Dieva ģimene, Viņa bērni. Kādēļ? Zināšanu trūkuma dēļ. „Ja tu, priesteri, esi atmetis Dieva vārdu, tad Es atmetīšu arī tevi, ka tu vairs nekalposi kā mans priesteris. Tu aizmirsi sava Dieva baušļus, tāpēc Es aizmirsīšu tavus bērnus... Tāpēc tautai klāsies tāpat kā priesteriem; Es likšu viņiem smagi sajūst viņu rīcību un atmaksāšu viņiem, kā viņi ar saviem darbiem to ir pelnījuši.“

Ar visu savu sirdi es ticu, ka tas ir Dieva Vārds, kas domāts tieši mums šeit un tagad. Mēs dodamies pretī savai iznīcībai ne mazākā mērā, kā šobrīd šajā zemē iznīkst mūsu Baznīca. Mūsu sabiedrība, kas sapinusies sekulāriskā, relatīvismā un humānismā, izsīkst, jo tā nepazīst Dievu. Bet Dievu mēs nepazīstam tādēļ, ka esam noraidījuši vajadzību pēc zināšanām. Mēs esam atraduši interesantākas nodarbības, ar kurām papildīt savu brīvo laiku. Mūsu nauda un enerģija tagad aiziet uz dažādām izklaidēm. Tad nu arī nevienam nevainojiet. Es vainošu vispirms sevi, un jūs varat man pievienoties, jo mēs vēl joprojām neesam spējuši atcerēties par paklausību. Mēs vēl joprojām neesam sākuši mīlēt Dieva Vārdu tā, kā mums to būtu vajadzējis darīt un kā vislabāk varētu palīdzēt citiem, kuriem esam vajadzīgi.

Pāvests Pāvils VI pagājušā gadsimta sešdesmito gadu beigās sludināja: „Saskaņā ar Vatikāna II koncila mācību visiem katoļiem ir jāuzskata Svētie Raksti par paliekošu garīgās dzīves avotu.“ Ja nelasāt Svētos Rakstus un nepārdomājat Evaņģēliju, tad varat savai garīgajai dzīvei sniegt atvadu skūpstu. Jūs nespēsiet to uzturēt. 20. gadsimta deviņdesmito gadu kārdinājumi ir lielāki, nekā es spētu aprakstīt. Es vēl nezinu, kādi tie būs, bet varu jums nešauboties apgalvot: ja nebūsiet nodrošinājušies un papildījuši savas sirdis ar Dieva Vārdu, tad, uzrodoties šiem kārdinājumiem, jūs nespēsiet noturēties tiem pretī. Tāda ir Svēto Rakstu mācība, un arī Baznīca par to vienmēr atgādinājusi. „Es turu Tavus vārdus savā sirdī, lai negrēkotu pret Tevi“ (Ps 119, 11). Mēs paši mēdzam radīt priekšnoteikumus tādai situācijai, lai varētu grēkot pret Dievu un nemaz neapzināties, ka grēkojam. Tīšu prātu mēs rīkojamies tā, lai nezinātu, kādu nostāju ieņemt tad, kad iznāks saskarties ar divdomīgiem un neskaidriem jautājumiem. Līdz šim viss bija skaidrs, bet, kas notiktu, ja, piemēram, Baznīcā sāktos shizma? Kā būtu, ja kādu dienu mēs visi uzzinātu, ka Baznīcā sākusies šķelšanās, ka, piemēram, tie, kas vēlas sieviešu ordināciju, ir atdalījušies no pāvesta un izplatījuši paziņojumu, ka tieši viņi ir īstie katoļi, un jūs būtu palikuši bez draudzes? Tad mums pēc gada jau vairs neatvilktu nodokļus no mūsu ziedojumiem,

lai arī cik nožēlojami tie nebūtu (šobrīd tie tomēr vēl sastāda 1,4% no mūsu gada ienākumiem). Mēs taču vēlamies, lai mums būtu lēta reliģija. Un mēs arī panāksim, lai tā būtu lēta... Bet, lūk, ja mēs gribētu veltīt savu laiku Dieva Vārdam, mīlēt Dieva Vārdu un ar to dalīties, tad šāda lejupslīde nebūtu iespējama. Taisnību sakot, ja visi klātesošie šeit dzirdēto uztvertu nopietni un pēc atgriešanās mājās uzsāktu enerģiski lūgties par to, lai Dievs viņiem palīdz un dāvā savu žēlastību studēt Svētos Rakstus, no tiem mācīties, ar tiem lūgties, tos labi iegaumēt un ar tiem dalīties, tad arī visa Longbīča līdz nepazīšanai izmainītos. Un, lai arī uz kurieni aizbrauktu mājup visi pārējie, kas nav no Longbīčas, jūsu draudze noteikti izmainīsies. 20. gadsimta deviņdesmitajos gados Dievs pār mums izlej tādas žēlastības, kādas vēl nav redzētas visā Baznīcas vēsturē. Pagātnē Viņš izlēja žēlastības pār mūkiem, vientuļniekiem, bīskapiem un lieliem svētajiem, bet šodien, kad svēto tik ļoti trūkst, Dievs vēlas izliet visbagātīgākās žēlastības pat pār parastiem ierindas katoļiem, ja vien tie izrāda kaut mazāko vēlēšanos atvērt Dieva žēlastībām savu sirdi.

Svētais Jānis Hrizostoms ir izteicis dažas domas par to, kā mums būtu jātuvojas Svētajiem Rakstiem. Vispirms mēs lūdzamies. Lūdzam no Kunga žēlastību un Svētā Gara gaismu. Vēl svētais Jānis saka: „Lai pilnībā izbaudītu kāda ārstniecības auga aromātu, tas pirkstos jāšaberž. Tāpat ir ar Svētajiem Rakstiem. Jo vairāk tos iepazīstam, jo vairāk atklājas to apslēptā vērtība, un tie sniedz mums pretī savas neapprakstāmās bagātības.“ Svētajos Rakstos tiešām ir neapprakstāmas bagātības.

Kad es lasu Bībeli, man parasti ir laiks to darīt varbūt stundu, divas vai trīs. Un vienīgais vārds, kuru es varu lietot, vienīgais vārds, kuru spēju atrast, lai aprakstītu stāvokli, kādā atrodos, kad beidzu lasīt, ir apreibums. Esmu atklājis, ka arī baznīcā ir runājuši par *sobrietas inebria* – skurbumu skaidrā prātā. Šāds skurbums skaidrā prātā iestājas tad, kad noreibstam no prieka, kas mūs pārņem, ieklausoties Dieva Vārdā un atklājot Viņa ceļus. Dieva Vārds palīdzēs jums saprast, kādēļ pazaudējāt darbu; tas palīdzēs jums rast izskaidrojumu, kādēļ jūsu bērni ir pametuši Baznīcu, un parādīs ceļu, kā tos atgriezt atpakaļ. Jautājums ir vienīgi par to, vai jūs viņus pietiekami mīlat, lai veltītu savu laiku un enerģiju, un varbūt arī naudu Dieva Vārda iepazīšanai.

SVĒTO RAKSTU LIECĪBA PAR BAZNĪCAS NEPIECIEŠAMĪBU BĪBELES KRISTIEŠIEM

Šoreiz es vēlos dalīties ar jums pārdomās arī par to, kā pārliecināt atkritušos katoļus, šos Bībeles kristiešus. Tagad jums būtu jāsameklē kāds rakstāmrīks un papīrs. Ja jums tādi ir, paņemiet tos. Es uzdošu jums virkni tekstu, kuri jums būtu jāapskata un jāizlasa, lai saprastu, kāpēc Bībeles kristiešiem, būsīm konsekventi, ir jākļūst par katoļu kristiešiem.

Pats svarīgākais fragments laikam ir Mateja evaņģēlija 16. nodaļā no 17. līdz 19. pantam. „Un es tev saku: tu esi Pēteris, un uz šīs klints es celšu savu Baznīcu.“ Jēzus

saka: *Es celšu savu Baznīcu uz šīs klints, šī Pētera jeb Petros.* Ne jau tādēļ, ka Sīmanis Pēteris būtu ar kaut ko ievērojams, bet gan tādēļ, ka visvarens ir pats Kristus. Jēzus Kristus var paveikt bezgalīgi daudz, nodarbinot arī pašu necilāko. Ja Viņš varēja izvēlēties kalpošanai tik nepastāvīgu vīru kā Pēteri, kad tas vēl bija Sīmanis, un celt uz šī Sīmaņa Baznīcu, tad mēs varam būt droši, ka neatkarīgi no tā, cik slikts varētu būt kāds pāvests, Kristus tomēr savu Baznīcu uzturēs. Viņš saka: „Es celšu savu Baznīcu.“ Neteica: *Es celšu savas baznīcas.* Un neteica: *Mēs celsim manas baznīcas.* Neteica arī: *Jūs celsiet savas baznīcas, un mana Svētā Gara dvesma tās svētīs.* „Es celšu savu Baznīcu, un mirušo valstības vārti to neuzvarēs.“ Šeit vārti pārstāv visu mirušo valstību. Mirušo valstības vārti bija aizbultēti, un aiz tiem tika turēti visi, kam jāatrodas šeolā. Grieķi to sauca par Aīdu, bet atbilstošais latīņu vārds ir *purgatorio*. Jēzus ir runājis arī par *gehennu*, kur cilvēki degs mūžīgā ugunī un viņu tārps nemirs. Bet šeit Viņš runā par šķīstītavu, kur dvēseles mīt krēslā un visnotaļ atrodas bēdīgā stāvoklī. Jūdi ir vienmēr lūgušies par saviem mirušajiem, un arī Jēzus vārdi apliecina mirušo valstības realitāti.

Mirušie, kas gaida atnākam Mesiju, atrodas Aīdā, un, kad Kristus uzcelš savu Baznīcu, Viņš nodos Pēterim valstības atslēgas, lai Baznīca valdītu pār mirušo valstības vārtiem. Vai redzat sakarību? Mirušo valstības vārti un valstības atslēgas... Kur ir vieta atslēgām? Mirušo valstības vārtos. Tieši tāpēc arī es, vārda vistiešākajā nozīmē, esmu ļoti neapmierināts ar šiem brīvajiem, perifrastiskajiem tulkojumiem. Manā redakcijā tas būtu: „Nāves spēki to neuzvarēs.“ Burtiskā nozīme ir: „Aīda vārti to neuzvarēs“. Un vārti labi saderas ar atslēgām, jo atslēgas der vārtiem un tos atslēdz. Tādēļ caur Pēteri un viņa pēctečiem mēs varam piedzīvot dvēseļu atbrīvošanu no Aīda jeb Šķīstītavas. Taču Jēzus turpina: „Un es došu tev debesvalstības atslēgas. Un ko tu saistīsi virs zemes, tas būs saistīts arī debesīs; un ko tu atraisīsi virs zemes, tas būs atraisīts arī debesīs.“ Par ko Jēzus runā? Lai šo rindkopu varētu saprast, ierakstiet iekavās, ka jāizlasa Is 22, 20-23.

Isaja grāmatas 22. nodaļā ir stāstīts, kā Dāvida dēls, Izraēļa valdnieks, valda pār visu Vecās derības Dieva tautu. Bet viņš nevalda vienpersoniski, jo vēl pastāv galma padomnieku „ministru kabinets“. Tieši tāpat arī Jēzus, Dāvida Dēls un karaļu Karalis, pieņem divpadsmit mācekļus, kas kalpos līdzīgi šim galma „ministru kabinetam“. Tādēļ Viņš Mateja evaņģēlija 19. nodaļā saviem divpadsmit mācekļiem saka: „Jūs sēdēsiet divpadsmit sēdekļos un tiesāsiet divpadsmit Izraēļa ciltis.“ Dieva tauta jeb Izraēlis nākotnes perspektīvā ir Kristus Baznīca jeb katoliskā Baznīca. Visiem divpadsmit apustuļiem Jēzus Mateja evaņģēlija 18. nodaļas 18. pantā dod varu saistīt un atraisīt, bet tikai viens pats Pēteris saņem valstības atslēgas. Kāpēc? No Isaja grāmatas 22. nodaļas redzams, ka ir ne tikai valdnieks, Dāvida dēls, un viņa padomnieki, bet starp tiem vēl ir arī kāds pārvaldnieks, pils priekšnieks, citiem vārdiem, tā laika ministru prezidents. Un kas ir šis ministru prezidents? Tas, kuram valdnieks nodod Dāvida nama atslēgu. Ievērojiet, ka Jēzus, dodot saviem divpadsmit mācekļiem varu saistīt un atraisīt, vienlaikus nodod arī Pēterim, un tikai vienam pašam Pēterim, valstības atslēgas. Šeit ļoti skaidri iezīmējas paralēle ar Vecās Derības

kalpu, kurš amatā tiek paaugstināts par pils priekšnieku. Ir jāuzskata, ka Pētera primātu iedibinājis Jēzus Kristus.

Bet, atgriezīsimies pie Isaja grāmatas 22. nodaļas, lai aplūkotu vēl dažus nozīmīgus faktus. Atslēga tiek dēvēta par Dāvida nama atslēgu, kaut arī Dāvids bija miris pirms vairāk kā simts gadiem. Kad Dāvids nomira, viņam bija pēctecis. Tas bija Solomons. Kad Solomons nomira, arī viņam bija pēctecis Rehoboāms, utt. Bet karalis nav vienīgais, kura vieta pēc nāves var palikt vakanta. Kad nomirst karalis, to parasti nomaina viņa pēctecis. Taču arī premjera vietā pēc nāves izveidojas vakance. No kurienes nāk viņa darba turpinātājs? Viņš ir tas, kuram tiek nodotas atslēgas. Tāpēc Pēteris saņem no Jēzus ne tikai primātu, bet arī dinastiskās pēctecības simbolu – valstības atslēgas.

Un vēl kāds zīmīgs moments Isaja grāmatas 22. nodaļā. Jeruzalemes iedzīvotāji un Jūdas nams pārvaldnieku, pie kura ir atslēga, šajā gadījumā Ēljakīmu, dēvē par *tēvu*. Tātad Isajs sludina, ka persona, kas tur valstības atslēgas, ir jāsauc par tēvu. Droši vien jūs jau zināt, ka arī vārds „pāvests“ patiesībā nozīmē „tēvs.“ Tieši tāpēc mēs visos gadsimtos ikvienu Pētera pēcteci esam dēvējuši par pāvestu un mūsu Svēto tēvu. Jēzus ļoti labi zināja Veco Derību. Un agrīnā Baznīca varēja visas šīs nianšes pieņemt bez mazākajām diskusijām, jo nekādas jaunas vēsmas tajās nesaskatīja.

Savā *Pirmajā vēstulē Timotejam*, 3. nodaļas 15. pantā, Pāvils atgādina Timotejam Efezas baznīcā, ka Dieva nams „ir dzīvā Dieva Baznīca, patiesības balsts un pamats.“ Patiesības balsts un pamats ir Baznīca. Savā laikā es mēdzu aizstāvēt lozungu *sola Scriptura* un centos ar to uzbrukt katoļu pozīcijai. Bet man jums jāpastāsta arī tas, ka es nekad neesmu atradis Svētajos Rakstos kaut vienu vienīgu fragmentiņu, kurš nepārprotami saturētu mācību par *sola Scriptura*. Ja man būtu bijis zināms kaut kur Vecajā vai Jaunajā Derībā tāds teksts kā, piemēram, *Svētie Raksti ir patiesības balsts un pamats*, es laikam būtu šo tekstu izmantojis, gan sākot, gan beidzot izklāstīt visus savus argumentus. Bet, redziet, vienīgais šāda veida teksts, kas ir mūsu rīcībā, vēstī, ka Dieva nams, dzīvā Dieva Baznīca ir patiesības balsts un pamats. Burtiski tas nozīmētu Dieva ģimene.

Kad mēs studējam Bībeli un Baznīcas vēsturi, neviļus nākas atklāt, ka Baznīca it kā ieņem prioritāru stāvokli salīdzinājumā ar Svētajiem Rakstiem. Jēzus nekad nav uzrakstījis pat vienu vārdu. Vai tas nav savādi? Ja Viņš būtu vēlējies, lai Svētie Raksti Dieva tautai kalpotu kā vienīgais mācības avots, kādēļ tad pats kaut lappusi, kaut dažus vārdus mums nav uzrakstījis? Arī nevienā evaņģēlijā Jēzus neliek kādam no saviem apustuļiem kaut ko pierakstīt. Viņš saka: „Ejiet un sludiniet Evaņģēliju.“ Tā ir mutiska komunikācija. Es nekādā gadījumā negribu mazināt Svēto Rakstu lielo nozīmi tāpēc, ka tā ir Dieva Vārda nodošanas rakstiskā forma. Tā jūs varētu domāt, ja būtu palaiduši gar ausīm visu, ko mēs šeit iepriekšējā pusstundā runājām. Es tiešām nenoniecinu Svētos Rakstus. Vienkārši gribēju pateikt, ka Svētie Raksti ir tendēti uz to, lai celtu godā Jēzus nodomu uzcelt Baznīcu un izsūtīt apustuļus, kuriem gluži kā dzīviem praviešiem jāsludina, tas ir, tiekoties ar cilvēkiem, jānodod tiem Dieva Vārds mutiski, jo tas iedarbojas daudz dinamiskāk nekā vienkārši uz papīra lapas rakstītais.

Un, ja arī apustuļi tomēr kaut ko raksta, tad pavērojiet, cik ir to, kas raksta. Viens no tādiem būtu Matejs, bet Marks jau vairs nebija no divpadsmit apustuļiem; arī Lūkass nebija starp apustuļiem; Jānis gan vēl bija. Tātad no evaņģēlistiem tikai puse bija apustuļi. Un kas sarakstījis *Apustuļu darbus*? Lūkass, kurš nebija apustulis. Arī Pāvils nepiederēja pirmajiem divpadsmit apustuļiem. No apustuļiem kaut ko rakstījuši vēl ir tikai Jēkabs un Jūda. Un tad vēl trīs vēstules uzrakstījis apustulis Jānis. Tātad no divpadsmit apustuļiem mums ir tikai četri, kas nodarbojušies arī ar rakstniecību. Un ko lai domājam par pārējiem? Vai tie bija par slinku? Varbūt bija nepaklausīgi? Nē, protams, ne. Viņi labi saprata Kristus doto uzdevumu, un tajā nebija norādījumu par nepieciešamību rakstīt Svētos Rakstus. Dieva Vārds ir jāsludina, tas ir jānodod mutiski. Jā, vēl arī literatūras veidā. Tomēr pēc Kristus sacītajiem vārdiem Svētajos Rakstos ir redzams, ka galvenā un svarīgākā prioritāte ir tieši sludināšana.

Ko mēs lasām Pāvila *Otrās vēstules Timotejam* 2. nodaļas 2. pantā? „Un ko tu daudzu liecinieku klātbūtnē no manis dzirdēji,“ *to uzraksti*? Nē, „to nodod uzticamajiem cilvēkiem, kas būtu spējīgi arī citus mācīt!“ Tātad šeit runāts par mutisku Dieva Vārda nodošanu, kas ir tuvāka ģimeniskām attiecībām. Bet tā ir Dieva saime, Dieva ģimene. Cik daudz jūs uzrakstāt saviem bērniem, kad viņus mācāt? Cik sējumus līdz šim esat savai atvasei sarakstījuši, viņu audzinot? Vairāk notverts, nekā mācīts, vai ne? Kad kontaktējamies mutiski, komunikācija norit efektīvāk nekā rakstveidā. Tas tāpēc, ka mutiskā komunikācijā mēs varam ielikt visu savu būtni, izmantojot arī acu valodu, balss intonāciju, žestus, apskāvienus vai vēl ko citu, kas mums nepieciešams, lai panāktu, ka mūsos ieklausās.

Arī *Vēstules Titam* 5. pantā Pāvils neraksta: „Es tevi atstāju Krētā tāpēc, lai tu...“ *varētu uzrakstīt kaut ko no Svētajiem Rakstiem, kas viņiem kļūtu par autoritatīvu zināšanu avotu.* Nebūt ne. „Es tevi atstāju Krētā tāpēc, lai tu nokārtotu to, kas vēl trūkst, un ieceltu pilsētas prezbiterus.“ Kādēļ Pāvils atstāja Titu Krētā? Lai izplatītu tur viņa vēstules? Nē. Lai uzrakstītu Evaņģēliju? Nē! Atstāja, lai ieceltu pilsētas prezbiterus. Pāvils rūpējās par Baznīcu un par Baznīcas maģistēriju, par prezbiteriem, par priesterību un hierarhiju.

Vispirms bija Baznīca, un tikai pēc tam – Jaunā Derība. Saprotiet pareizi, Jaunā Derība patiesībā ir dzīva un kustīga. Tā bija dzīva savā pielūgsmē, dziedāšanā, lūgšanās, ticībā, tās praktizēšanā un sprediķošanā jau ilgu laiku pirms jebkādu Jaunās Derības grāmatu parādīšanās. Jaunās Derības grāmatas tika savāktas un apkopotas tikai 393. gadā. Tikai Hiponas koncilā pirmo reizi parādījās oficiāla Jaunās Derības grāmatu kolekcija, un tad vēl par to sprieda 397. gadā Kartāgas koncilā. Vai esat kādreiz aizdomājušies, ka Baznīca ir gaidījusi vairāk nekā 300 gadu, kamēr tika savāktas vienkopus visas 27 Svēto Rakstu grāmatas, kuras oficiāli atzina par Jauno Derību? Un kas tad tika darīts šajos trīs gadsimtos? Kristieši dzīvoja Dieva Vārda sludināšanā un sakramentu svinēšanā – tieši tā, kā Jēzus un apustuļi māca. Un tā tas notiek arī šodien. Vēlos vēlreiz pasvītrot, ka es nekādā gadījumā neapstrīdu Svēto Rakstu nozīmi. Es tikai pievēršu jūsu uzmanību faktam, ka paši Svētie Raksti svarīgāko vietu ierāda Baznīcai, maģistērijam, bīskapiem, priesteriem un it īpaši

Pēterim un viņa pēctečiem. Mēs nevaram palikt uzticīgi Dieva Vārdam, ja nepaklausām vai nepakļaujamies pāvestam, Baznīcas maģistērijam un visai katoliskās Baznīcas kopienai.

Lūkasa evaņģēlija 10. nodaļas 16. pantā Jēzus izsūta savus mācekļus un saka: „Kas jūs klausā, tas mani klausā; un kas jūs nicina, tas nicina mani.“ Tādējādi apustuļi dodas sludināt, paša Kristus pilnvaroti. Visas baznīcas, kuras viņi dibināja, ir daļa no Kristus celtās Baznīcas. Ja noraidām Baznīcas bīskapus, kas ir apustuļu pēcteči, mēs varam netīši noraidīt Kristu. Cilvēki var raudzīties uz apustuļiem un sacīt: „Man nepatīk viņa sprediķošanas maniere. Es nevaru saprast, ko viņš ar to grib pateikt... Viņš kādas divas nedēļas nav mazgājies, es nespēju uzturēties viņa tuvumā.“ Vai arī: „Viņš ir galilejietis, un es esmu samarietis, un man tieši kaimiņos dzīvo tādi galilejieši, kas mani apvainoja.“ Cilvēki var atrast daudz un dažādus ieganstus. Un tomēr, ja jūs noraidāt šos Dieva kalpus, tad noraidāt arī Kristu, kas viņus un arī viņu pēctečus sūtījis.

Jāņa evaņģēlija 14. nodaļas 26. pantā Jēzus apsola apustuļiem, ka Viņš tiem atsūtīs Svēto Garu. Tas „jums visu iemācīs un atgādinās jums visu, ko es jums sacīju.“ Šos vārdus Jēzus teica visiem divpadsmit apustuļiem. Atcerieties, ka vairāk kā puse no viņiem nav uzrakstījuši nevienu Svēto Rakstu lappusi, taču Jēzus viņiem visiem bija apsollījis, ka Svētais Gars tiem mācīs un atgādinās visu, ko Viņš reiz bija sacījis. Jā, tiešām visu. Tādā veidā arī Baznīca gadsimtiem ilgi auga un sakuploja.

Un kas sacīts Jāņa evaņģēlija 16. nodaļas 13. pantā? „Bet, kad atnāks Viņš, Patiesības Gars, tad jums mācīs visu patiesību...“ *tā, lai jūs to varētu pierakstīt?* Nē, lai jūs to sludinātu savos sprediķos.

Jāņa evaņģēlija 21. nodaļas 25. pantā vēstīts: „Bet vēl ir daudz citu lietu, ko Jēzus darījis. Ja tās atsevišķi uzrakstītu, ...visa pasaule nespētu aptvert sarakstītās grāmatas.“ Vai jūs saprotat, ko tas nozīmē, ka pat pasaule nespētu aptvert grāmatas, kurās būtu aprakstīts viss, ko Jēzus sacījis un darījis? Vai ar to būtu gribēts pateikt, ka tas, ko Jēzus sacījis un darījis, bet kas nav iekļauts ne evaņģēlijos, ne Jaunajā Derībā vispār, būtu mazsvarīgs? Protams, ne. Tāpēc jau arī Svētais Gars Baznīcu vadīs un tai atgādinās visu, ko Jēzus bija mācījis. Pastāv arī vienkārši tas, ko sauc par *sensus fidelium* jeb ticīgo izjūtu. Gan caur lajiem, gan arī caur maģistēriju Svētais Gars, būdams Mistiskās Miesas Dvēsele, atdzīvina Kristus Miesu, liekot mums apjaust daudzas lietas, kuras mēs varbūt pat neapzināmies. Iedomājieties tieši tagad un šajā brīdī kaut ko tādu, ko jau zināt. Ir daudzas lietas, uz kurām šobrīd nebijām apzināti koncentrējušies. Vai varam, piemēram, bez skatīšanās pateikt, kādā krāsā ir tepiķis? Varam, tas ir sarkans. Un kur mēs atrodamies? Longbīčā. Kas tā par vietu? Kalifornija, mežonīgs apvidus, vai ne? Visas šīs zināšanas ir mūsu galvā, bet mēs tikai nebijām uz tām apzināti koncentrējušies. Tāpat arī viss, ko jebkad sacījis un darījis Kristus, ir zināms Svētajam Garam un ir rodams Baznīcā, jo Svētais Gars Baznīcu atdzīvina. Kad būs pienācis laiks, Svētais Gars vadīs arī mūs, lai mēs no visa, ko Kristus sacījis un darījis, atcerētos tieši to, kas saistās ar mūsu pašu vajadzību, ar

mūsu situāciju, turklāt tas notiks, mums pašiem to nemaz neapzinoties. Bībeli kā vienīgo patiesības avotu mēs pat vairs nepieņemsim, bet dosimies uz priekšu.

Apustuļu darbu 2. nodaļas 42. pantā lasām: „Un viņi pastāvēja apustuļu mācībā.“ Arī tas notika, nevis izmantojot rakstveida avotus, bet gan uz klausot sprediķus.

Turpat, 8. nodaļas 31. pantā, etiopiešu einuhs saka Filipam: „Kā lai es to varu [saprast Svētos Rakstus], ja man neviens nepaskaidro?“ Viņš sniedz patiesu liecību par ikviena cilvēka vajadzību. Kad lasām Bībeli, mums ir nepieciešama garīgā vadība. Kristus to zināja, tāpēc Viņš deva mums nevis tikai vienkārši Svēto Garu, bet Baznīcu, kuru piepilda Svētais Gars.

Bet 20. *Apustuļu darbu* nodaļas 35. pantā mēs atklājam, ka Pāvils atsaucas uz Jēzus lietu izteicienu, kuru mēs visi esam dzirdējuši jau kopš savas bērnības: „Svētīgāk ir dot nekā ņemt.“ Pāvils šeit atsaucas uz Kunga Jēzus vārdu. Tomēr es uzdrīkstēšos izteikt kādu ierosinājumu. Pārlasiet Mateja, Marka, Lūkasa un Jāņa evaņģēlijus un pamēģiniet atrast, kur Jēzus ir sacījis: „Svētīgāk ir dot nekā ņemt“. Par to varam izlasīt vienīgi *Apustuļu darbu* 20. nodaļas 35. pantā. Kā gan Pāvils varēja zināt, ka Jēzus to ir sacījis? Viņš to zināja tāpēc, ka Baznīcā Svētā Gara spēkā tiek uzturēta mutiskā tradīcija.

Un ko apustulis Pāvils raksta *Vēstules romiešiem* 10. nodaļas 17. pantā? Vai viņš raksta: *Ticība nāk no lasīšanas?* Viņš raksta: „Ticība nāk no dzirdēšanas.“ Jaunās Derības mērķis, tāpat, ir pārspēt Veco Derību. Vecā Derība bija uzrakstīta, un arī Jaunā Derība tika uzrakstīta. Bet Jaunā Derība ir rakstīta ļoti vienkāršā formā. Tā ir dzīva un paņem savā varā mūsu sirdis, atstājot iesaistītu uz mūsu dzīvi.

Kaut arī jau agrāk esmu citējis vārdus no Pāvila *Otrās vēstules tesalonīkiešiem* 2. nodaļas 15. panta, atkārtošu tos šeit vēlreiz: „Tāpēc, brāļi, stāviet droši un pastāviet mācībā, kuru jūs mācījāties vai nu no mūsu runām, vai rakstiem.“

Īpaši pasvītrojiet Pētera *Pirmās vēstules* 1. nodaļas 25. pantu: „Bet Kunga Vārds paliek mūžīgi. Un šis Vārds jums sludināts Evaņģēlijā.“ Kas ir Dieva Vārds? Tas, kas tika tālāk nodots, apustuļiem un viņu pēctečiem sludinot. Mūs, katoļu kristiešus, vieno ticība Dieva Vārdam un vienīgi tam. Tas nav tas pats, kas *sola Scriptura*. To varētu nosaukt par „*anti-Scriptura*“, bet patiesībā tas ir *Solum verbum Dei* jeb viens pats Dieva Vārds. Kas ir Vārds? Tā ir Labā Vēsts, kas jums tika sludināta. Bet, protams, vienlaikus tas ir arī Dieva Vārds Svētā Gara iedvesmotajos Rakstos.

Taču Svētos Rakstus saprast nav viegli. Tāda doma izskan arī pašos Svētajos Rakstos. Pēteris savas *Otrās vēstules* 3. nodaļas 16. pantā, runājot par Pāvila vēstulēm, izsakās, ka „dažas [no tām] ir grūti saprotamas“. Pat 1. gadsimtā Pēteris ir spiests atzīt, ka gan šīs vēstules, gan „arī citus Rakstus nemācītie un nenostiprinātie sagroza sev par pazušanu.“ No tā mēs redzam, ka ikvienā laikmetā ir dzīvojuši cilvēki, kas nav stipri savā ticībā, kas vairāk uzticas sev nekā Kristus celtajai Baznīcai un mēdz sacīt: „Svētais Gars mani vada“. Viņi nav spējuši uztvert Jēzus vēstījumu, ka vispirms un pirmkārt Svētais Gars tiek dots apustuļiem un viņu pēctečiem, lai tie ievadītu kristīgo tautu visā, ko Jēzus viņiem atklājis. Tāpēc, ja vēlamies sekot Dieva Vārdam,

ja vēlamies dzīvot saskaņā ar Svētajiem Rakstiem un saņemt Svētā Gara gaismu, tad mums jākalpo Mātei Baznīcai un jāapgūst viss, ko tā māca. Uzklusiet visu, ko Baznīca sludina. Tieši tā arī vajadzētu rīkoties katram labam Bībeles kristietim.

CITI ARGUMENTI PAR LABU BAZNĪCAS NEPIECIEŠAMĪBAI

Mūsu Bībeles kristiešu brāļiem un māsām, kas no mums atdalījušies, šie fakti ir jāpasniedz pietiekami skaidri, lēnprātīgi un pārliecinoši. Savās sarunās ar viņiem mums jāmaks šiem argumentiem atrast pareizā vieta. Ir jālūdz Dievmātes palīdzība un Dieva žēlastība, lai šādām pārrunām rastos iespējas. *Sola Scriptura* nav bībelisks lozungs. Turklāt mēs esam nākuši pie secinājuma, ka *sola Scriptura* nav arī vēsturiski pamatots uzstādījums, jo Jaunās Derības Baznīca radās pirms Jaunās Derības grāmatām. Un Jaunās Derības Baznīcas vadītāji ir arī Jaunās Derības grāmatu sarakstītāji. Hiponas un Kartāgas koncilos apustuļu pēcteči sastādīja Jauno Derību.

Vai jūs zinājāt, ka bez 27 Jaunās Derības grāmatām vēl bija arī daudzas citas grāmatas, kuras pretendēja uz to, lai tiktu iekļautas Jaunajā Derībā? Daudzas baznīcas domāja, ka būtu jāiekļauj arī „Hermas Gans“. Citas savukārt domāja, ka būtu jāiekļauj „Didahe“. Daudzas baznīcas uzskatīja, ka *Pētera Otrā vēstule* nav pieskaitāma Svētajiem Rakstiem. Daži diskutēja par *Jūdas Vēstuli*, citi domāja, ka *Atklāsmes grāmatu* nevarētu pieskaitīt iedvesmotajiem Rakstiem. Šīs grāmatas, par kurām izcēlās strīdi, bet kas tomēr tika atzītas par labām, sauc *antilegomena*. Bet vēl tika piedāvāts iekļaut arī tādas grāmatas kā „Pētera darbus“, „Pāvila darbus“, „Pāvila apokalipsi“ un „Toma evaņģēliju“, jo dažas draudzes arī šīs grāmatas uzskatīja par Svētā Gara iedvesmotām. Kā tad noteica, ko izvēlēties?

Ja Bībeles kristieši paceļ jūsu acu priekšā Jauno Derību un saka „Šīs 27 grāmatas ir vienīgā autoritāte“, jūs viņiem pajautājat: „Kur jūs ņemāt šīs 27 grāmatas, kāpēc tieši šīs un ne citas? Kādēļ jūs, nemaz nešauroties, pieņemat katoļu bīskapu lēmumu, kuri 4. gadsimtā pulcējās Baznīcas koncilos? Kādēļ jūs pieņemat, ka Svētais Gars viņus vadīja, kad tie noteica, kuras grāmatas ir Dieva iedvesmotas, ja tie paši bīskapi atzīst Kristus patieso klātbūtni Euharistijā, svēto godināšanu, Vissvētās Jaunavas Marijas kultu, Šķīstītavu, septiņus sakramentus un vēl daudz ko citu? Kāpēc jūs domājat, ka Svētais Gars viņus vadīja, izvēloties 27 Svēto Rakstu grāmatas, bet nevadīja nekur citur?“ Vai gan tie nav patvaļīgi pieņemti slēdzieni? Vai tā nav nelogiska domu gaita, kas nostājas pret vēstures faktiem un pauž Svētajiem Rakstiem pretēju mācību? Mēs varam arī pierādīt, cik nepraktiska ir šāda mācība.

Kas gan būtu noticis ar mūsu valsti, ja tās dibinātāji būtu atstājuši mums vienīgi konstitūciju un beigās izteikuši novēlējumu: „Lai Džordža Vašingtona gars vada visus pilsoņus konstitūcijas interpretācijā?“ Mums būtu vairāk nekā piecdesmit štati; mums būtu piecdesmit miljoni štatu. Šeit būtu galējs haoss un anarhija. Ja jau mūsu valsts dibinātāji zināja, kā labāk rīkoties, vai jums neliekas, ka arī Baznīcas Dibinātājs zināja, kas būtu jādara?

Dieva Gars var pasargāt grēkam pakļautos cilvēkus no maldu mācīšanas. Bībeles kristietis tic, ka tādi krišanai pakļauti grēcinieki kā Matejs, Marks, Lūkass un Jānis varēja tālāk nodot patiesību, kurā nav maldu, pateicoties Svētajam Garam. Vai gan tādā gadījumā tas pats Gars nevarētu vadīt Baznīcu, lai tā spētu bez maldiem sludināt to pašu patiesību visās paaudzēs? Un, ja Gars to nespētu, vai gan tad mēs nebūtu sagaidījuši, ka mūs pārņem haoss un anarhija? Bet vai arī tagad mums savā ziņā nav kaut kas līdzīgs, ja jau vajadzēja rasties tūkstošiem sektu un konfesiju, tā, ka Bībeles kristiešiem katrā paaudzē ir no jauna jāizgudro ticības ritenis? Šobrīd jau kaut kādi Bībeles evaņģēlisti apšaubā Trīsvienības pastāvēšanu. Kristus dievišķība, elles mūžīgums un daudzas citas mācības, kas vienmēr veidojušas daļu no vēsturiskās kristīgās ticības, tagad katrā paaudzē tiek pakļautas kritikai, kas nāk no Bībeles kristiešu mācībām. Tā kā šiem kristiešiem ir Bībele bez Baznīcas, viņi ir ceļā uz to, lai zaudētu abas. Varētu minēt arī vēl citas problēmas, bet mūsu sarunai atvēlētais laiks iet uz beigām.

ASV BĪSKAPU PASTORĀLAIS ZIŅOJUMS KATOĻIEM PAR BIBLISKO FUNDAMENTĀLISMU (1987)

Man gribētos pievērst jūsu uzmanību kādam lieliskam ziņojumam, kas tika nopublicēts vēl 1987. gada 26. martā. To sastādīja Amerikas Savienoto Valstu bīskapi. Nacionālā katoļu Bīskapu konference izveidoja *ad hoc* komiteju bibliskā fundamentālisma izvērtēšanai, kuras vadību uzticēja arhibīskapam Vīlonam no Hārtfordas Konektikutā. Šī komiteja arī sagatavoja ziņojumu, kuru nopublicēja 1987. gada 26. martā. Tas saucās „Pastorālais ziņojums katoļiem par biblisko fundamentālismu.“ Es vēlētos pievērst jūsu uzmanību dažiem izciliem atzinumiem, kas šajā dokumentā atrodami. Vispirms šeit ir izskaidrots, kas ir fundamentālisti. „Bībeles fundamentālisti ir tie, kas apgalvo, ka Bībele, Dieva iedvesmotais Vārds, ir vienīgais nepieciešamais avots visam, kas mums jāzina par Kristu un kristīgu dzīvi.“ Tālāk seko izvērsts skaidrojums: „Uzstājīgo prasību mācīt vienu pašu Bībeli parasti pavada silta, draudzīga attieksme un dievbijības gars.“ Tieši tas arī nosaka fundamentālistu ietekmi – viņu dvēseles siltums, draudzīgums, dievbijība un veltīšanās gars. „Šāds gars pievelk daudzus konvertītus, it īpaši ideālistiski noskaņotus jaunus cilvēkus.“ Tālāk lasot, uzzinām vēl vairāk. „Fundamentālisms pauž uzskatu, ka cilvēkam pietiek ar vienu pašu Bībeli; tajā nav vietas universālai Baznīcai, kas kaut ko mācītu, nav vajadzīga ne tās uzkrātā pieredze, ne mācības, ne ticības apliecības vai kādi citi doktrināli formulējumi. Šeit vienkārši nav prasības pēc mācības, kuru redzamā un dzirdamā veidā pasniegtu dzīvs cilvēks, kas būtu autoritāte un kas spētu saistīt privātpersonas un visu draudzi.“

Kādēļ fundamentālisms tik ļoti saista jaunus cilvēkus? Ziņojumā tas ir labi izskaidrots: „Fundamentālisma idejas acīmredzami uzrunā gados vēl jaunus pieaugušus katoļus vai arī padsmiņgadniekus, tādus, kuriem ir problēmas ģimenē, kas cīnās ar dzīves grūtībām, arī morāles un reliģijas jomā, un...“ – ieklausieties labi –

„kuru zināšanās par katolicismu varētu būt nopietni robi, it sevišķi visā, kas skar mācības pamatus, ieskaitot Svētos Rakstus, lūgšanu dzīvi un dzīvi ar sakramentiem.“ Man jums jāsaprot, šis apraksts derētu 99% katoļu jauniešu, kurus es satieku. Ļaujiet man to vēlreiz atkārtot. Tas šķiet īpaši pievilcīgi un vilinoši tiem, „kuru zināšanās par katolicismu varētu būt nopietni robi, it sevišķi visā, kas skar mācības pamatus, ieskaitot Svētos Rakstus, lūgšanu dzīvi un dzīvi ar sakramentiem, kuru katehētiskā formācija varētu būt“ – nu, protams, – „varētu būt nepietiekama“, lai kādam pierādītu visu katoļu tradīciju un mācības autoritāti. „Nav grūti saprast, kādēļ tādai personai šķiet vilinoši atrast uz saviem jautājumiem atbildes vidē, kurā jūtama dievbijība, studētprieks, mīlestība pret lūgšanu un sirds siltums, turklāt tiek citēti fragmenti no Bībeles.“ Patiešām, to nav grūti saprast. Un tā ir mūsu vaina!

Pētnieki un eksperti jums pateiks, ka dažādiem nevēlamiem kultiem, sektām un herēzijām visā Baznīcas vēsturē ir cieša saistība ar Baznīcai nenomaksājamiem rēķiniem par izglītošanos. Un ne jau nu tāpēc, ka Mātei Baznīcai trūktu līdzekļu, bet gan tāpēc, ka ne visi tās bērni tur par vajadzīgu tā pūlēties, lai vismaz kaut iemestu pastkastītē vēstuli ar parakstītu čeku. Bet, ja arī mēs to nevarētu atļauties un izmantotu Mātes Baznīcas iespējas segt mūsu mācību izmaksas no citu ziedojumiem, arī tad mums būtu uzkrātas vairāk kā pietiekamas zināšanas, lai izrādītu pretestību jebkādiem Bībeles fundamentālistu vilinājumiem un kārdinājumiem. Jaunatne vienkārši būtu sagatavota un spētu saskatīt šos maldus. Bet diemžēl ir jāatzīst, ka mēs kā vecāki neesam uzdevuma augstumos. Mēs jau varam kritizēt katehētus, un, ticiet man, reizēm tie arī patiešām sāk atgādināt laboratorijas zinātniskos līdzstrādniekus, kas eksperimentē ar mūsu jaunatni. Vērojot to, kas pēdējos divdesmit piecos gados pie mums noticis katehēzes jomā, arī mani pārņem riebums. Bet tas nav attaisnojums mūsu nevērībai. Vecākiem ir visas tiesības izglītēt savus bērnus, un tas ir arī viņu tiešais pienākums. Savu bērnu izglītošanu gan mēs varam kādam uzticēt, bet gala rezultātā par iznākumu atbildīgi būsim paši. Tiesas dienā mēs vairs nevarēsim uzgrūst vainu kādam katehētam vai izglītības iestādes direktoram. Tieši uz mūsu pleciem uzgulsies šī nasta izskaidrot, kāpēc mūsu bērni netika izglītoti ticības jautājumos. Aiz katehēta muguras mēs aizslēpties nevarēsim. Katrs stāvēs Dieva priekšā viens.

Tāpēc, savas dvēseles labā, piedēdieties pie Bībeles lasīšanas, izstudējiet visu par sakramentiem un par lūgšanu, paturiet prātā katehismu paši un māciet arī savus jaunos cilvēkus nekad neaizmirst par katehismu. Ja ir jau par vēlu tāpēc, ka jūsu jaunie cilvēki ir izauguši un aizgājuši dzīvē, tad atrodiēt kādus svešus dēlus un meitas savas draudzes ģimenē, jo jūsu draudze ir tiešām arī jūsu ģimene. Atrodiēt jaunus cilvēkus un iesaistīties šajā darbā. Lūdzieties, bet arī darbojieties. Izņemiet no plauktiem labākos katehismus un ielieciet tos rokās jaunajiem. Lai Dievs mums palīdz!

Bet atgriezīsimies vēl pie „Bīskapu pastorālā ziņojuma“, kurā sacīts: „Izstudējot Jauno Derību, var pārliecināties, ka, lai kļūtu par mācekļiem, ir nepieciešama kopienas dzīves pieredze ar liturģiju un garīgo vadību. Jaunā Derība atklāj, cik liela nozīme ir piederēt Baznīcai, kuru dibinājis Kristus.“ Labi pateikts! „Kristus izvēlējās Pēteri un citus apustuļus, lai tie veidotu Viņa Baznīcas pamatu. Šajā pamatā Viņš

Sīmani Pēteri darīja par klinti un pilnvaroja gan Pēteri, gan citus apustuļus mācīt. Īpaši skaidri tas redzams no Mateja evaņģēlija, vienīgā evaņģēlija, kurā lietots vārds *baznīca*.“ Un tālāk: „Kristietības divdesmit gadsimtu ilgā vēsture apstiprina mūsu ticību, ka Pēteri nomainīja Romas bīskaps un citus apustuļus nomainīja citi bīskapi, bet Kristus ganāmpulkam vēl joprojām Kristus personā ir visaugstais Gans. Vēsturisku apstākļu dēļ“ – tā ir interesanta atkāpe, varētu pat teikt, atzīšanās – „vēsturisku apstākļu dēļ Katoļu Baznīca pagātnē nav rosinājusi Bībeles studijas tik lielā mērā, ka to būtu varējusi darīt.“ Kāpēc?

„Grāmatu iespiešana tika izgudrota tikai 15. gadsimta vidū, un tad arī pirmais darbs, kuru iespieda, bija Bībele latīņu valodā.“ Tas bija tikai dažus gadu desmitus agrāk nekā Lutera aizsāka reformāciju. Vai jūs varat piekrist, ka bez Johana Gūtenberga iespiedmašīnas nemaz nebūtu bijis protestantisma? Kas bija pirmais darbs, ko Gūtenbergs iespieda? Tā bija Bībele. Bet arī pirms iespiedmašīnas izgudrošanas un krietni agrāk par Viklifa tulkojumu 14. gadsimtā jau pastāvēja Bībeles tulkojumi dažādās valodās – norvēģu, franču, vācu, poļu un citās valodās. Iepriekšējā gadsimtā pirms Lutera jau pastāvēja četrpadsmit dažādi autorizēti Bībeles tulkojumi vācu valodā. Tas, ar ko Lutera sagādāja sev vislielākās nepatikšanas, bija vispirms fakts, ka viņš nevēlējās atrādīt savus tulkojumus bīskapiem, jo zināja, ka, tulkojot no grieķu valodas, ir sagrozījis tekstu, ieliekot tajā jaunus vārdus, kādu nav oriģinālā (*Pāvila Vēstules romiešiem* 3. nodaļas 28. pants Lutera tulkojumā skan: „Cilvēku attaisno viena pati ticība“). Turklāt šo sagrozīto teikumu viņš vēl pārvērta par reformācijas kaujas saukli. Kaut arī Lutera labi zināja, ka tādu vārdu kā „viena pati“ grieķu tekstā nav, tomēr virzīja uz priekšu savu nepareizo tulkojumu, lai tas viņam palīdzētu īstenot pašam savus mērķus.

Tālāk „Bīskapu pastorālajā ziņojumā“ sacīts: „Katolis iepazīstas ar Bībeli no lekcionārija atbilstoši liturģiskā gada ritmam, kādā viens liturģiskais laiks nomaina citu. Zināmu lomu šeit spēlē arī Baznīcas pieredze un Bībeles izmantojums Svētajā Misē.“ Bet tagad citēšu ziņojuma beigu daļas tekstu. Ieklausieties labi, ko mums iesaka darīt mūsu bīskapi. „Šobrīd mūsu izaicinājums ir ielikt Svēto Rakstu zināšanas visas mūsu katoļu ticīgās tautas pārstāvju prātā, sirdī un dzīvē. Mums ir nepieciešams pastorālais plāns Dieva Vārdam, kas ieliktu Svētos Rakstus“ – pievērsiet uzmanību – „draudzes sirdī un katra personīgajā dzīvē“. Bīskapi saka: „Mums ir kļūdoša nepieciešamība novietot Bībeli draudzes sirdī.“ „Pastorālā kreativitāte var rast vajadzīgo pieeju šo mērķu sasniegšanai. Tās var būt, piemēram, iknedēļas Bībeles studijas un ikgadējas Bībeles skolas katrā draudzē. Mums ir nepieciešams, lai arī katrs ievads pirms Bībeles lasījumiem tiktu labi sagatavots, lai lektors to nolasītu tādā veidā, kas mūs pārliecinātu, ka svētais teksts viņam ir pazīstams un ka viņš to mīl.“ Ja jūs uzaicina būt par lektoru, tad jums ir nepieciešams studēt un kontemplēt, un lūgties ar to lasījumu vārdiem, kurus jūs sludināsiet ticīgajai tautai. „Reģionos, kur problēma ar fundamentālismu ir īpaši aktuāla,“ – un kurā reģionā gan nav problēmas ar fundamentālismu – „draudzes gans var padomāt, vai nav lietderīgi celebrēt Misi, uz kuru cilvēki nestu līdzī pašī savas Bībeles“ – Alleluja! Vai varat kaut ko tādu iedomāties? – „un kurā kvalificēti lektori pasniegtu rūpīgi sagatavotu ievadu un

nolasītu tekstu, bet tomēr tā, lai nepārvērstu Vārda liturģiju par Bībeles studiju nodarbību.“

Vēl „Ziņojumā“ norādīts: „Mums ir nepieciešamas arī labākas homīlijas, jo tieši homīlija visefektīvāk palīdz atrast Bībeles tekstiem pielietojumu ikdienas dzīvē.“ Un tagad vēl citāts, kas man sevišķi patīk: „Ir nepieciešams panākt, lai ikviens katehēts, ikviens lektors un kalpotājs spētu brīvi citēt Bībeli.“ Mums būtu jāpārziņ Bībele tik labi, ka mēs to varētu citēt vārdu pa vārdam un kad vien vēlamies, instinktīvi un refleksiīvi. „Mēs neesam šajā jomā pietiekami piestrādājuši.“ Tas ir pēdējās desmitgades novērtējums. „Vecāku nolaidīgā attieksme pret katehētiku un mūsu nemākulīgie pūliņi izglītot pieaugušos tagad dod...“ – Ko? – „drūmu ražu.“

Lūk, kas ir palicis mūsu saujās – drūma raža. Garīgi aborti. Mums ir arī fiziski aborti, šie neaprašstāmie noziegumi, turklāt vēl 1,5 miljoni gadā. Tie lauž Debesu sirdi un visu svēto, sevišķi Vissvētās Mātes sirdi. Tomēr abortētie bērniņi, kaut arī zaudē savu ķermeni un zemes dzīvi, nenonāk gehennā, viņi neaiziet elles ugunī. Es uzdrīkstos sacīt, ka droši vien vēl vairāk mūsu Mātes sirdi lauž miljoniem garīgo abortu. Tas notiek ar tik daudziem kristītiem jauniem cilvēkiem, kas sākumā atdzimst Dieva ģimenē, bet drīz vien tiek saindēti ar maldu mācībām vai arī turēti badā bez Dzīvības Maizes maldu mācību dēļ, vai arī dēļ nolaidības katehēzes jomā. Mums ir desmitiem miljonu katoļu, kas mirst no vīna un kuru Baznīcas cilvēki vienīgi praktisku iemeslu dēļ ir garīgi abortējuši – tie paši Baznīcas cilvēki, kas vairāk raizējas par radikālo feminismu un kodolbruņojumu nekā par to, lai tiktu pabaroti viņu pašu bērni. Bet mēs nevaram viņus vainot. Mums ir pašiem savi vecāku un ticīgo laju pienākumi, kas mūs steidzina. Mēs nevaram gaidīt uz citiem, mums ir jāpaklausa tam, ko Dievs no mums caur Baznīcu prasa. Mums ir jāizglīto un vēlreiz jāizglīto, kā bīskapi raksta, „mūsu cilvēki par Bībeli pārzinošiem cilvēkiem, lai tie spētu atmāskot bibliiskā fundamentālisma vientiesīgos un primitīvos uzstādījumus“.

Un pēdējie „Ziņojumā“ izteiktie secinājumi. „Mums, katoļiem, ir jādubulto savas pūles, lai panāktu, ka ikviena Mīse mūsu draudzēs kļūst par īstas pielūgsmes izpausmi, kur visi cilvēki, vai tie būtu draudzes locekļi, viesi vai svešinieki, varētu sajūst siltumu un pretimnākšanu un zinātu, ka šeit patiešām izjūt cieņu pret Bībeli un to sludina pēc labākās sirdsapziņas.“ Uz to mūs aicina bīskapi. „Pašreizējā tendence veidot draudzes ģimenē mazākas ticīgo grupiņas, kuru locekļi savā starpā dalās ticībā un nododas Bībeles studijām, ir ļoti atbalstāma un veicināma.“

PRAKTISKI IETEIKUMI, KĀ SEKOT BĪSKAPU PADOMIEM

Bet ar ko mēs sāksim? Mēs sāksim rīt no rīta ar piecu, desmit vai piecpadsmit minūšu evaņģēliju lasīšanu. Šo nedēļu mēs iesāksim ar grāmatām, kas satur skaidrojumu par *Apustuļu darbiem*, kā Jēzus iedibināja Baznīcu un kā Pēteris visās *Apustuļu darbu* nodaļās ikvienā jautājumā šajā Baznīcā darbojās kā galva. Izlasiet komentāru un varbūt tas jums atvērs acis un palīdzēs saskatīt kaut ko tādu, par ko paši nebijāt

aizdomājušies. Mums ir jāizlasa svētā Lūkasa evaņģēlijs, lai redzētu Jēzus attieksmi pret sievietēm. Lūkass to izgaismo vairāk nekā visi pārējie evaņģēļi kopā. Šajā evaņģēlijā un arī no šī komentāra mēs redzēsim, ka Jēzus parāda pretlīdzekli radikālajam feminisimam un ka Viņš ar līdzjūtību rūpējas par sabiedrības izstumtajiem.

No Marka evaņģēlija mēs, kā daži saka, atklāsim, ka Jēzus, runājot par savu otrreizējo atnākšanu, nav sacījis, ka tā notiks Viņa dzīves laikā. Pēdējā laikā es šo skaidrojumu esmu dzirdējis jau divās homīlijās. Bet, kad piedalījos Svētajā Misē kādas divas nedēļas pēc savas pāriešanas katoļticībā, es dzirdēju priesteri sludinām: „Jēzus domāja, ka Viņš pēc kādiem pāris gadiem atnāks atkal, tādēļ apustuļi tika maldināti, un viņi aplami mācīja agrīnajā Baznīcā, liekot apmulsť ikvienam.“ Ak, nu man viss skaidrs, nabaga Jēzus! Tomēr nekādā gadījumā! Ja lasāt Marka evaņģēliju un izlasāt arī kādu vienkāršu komentāru, tad atklāsi, ka Jēzus ir lietojis Vecās Derības valodu, lai aprakstītu pasaules galu, Vecās Derības beigas, senās Jeruzalemes bojāeju, tempļa izpostīšanu, priesterības izbeigšanos, upuru pārtraukšanu, Vecās derības laikmeta beigas un kā tas viss veido prototipu reālam universa galam. Jēzus gan lieto vārdus, kurus mēs nesapratīsim, ja lasīsim tos ar protestantisku burta kalpību vai fundamentālistam raksturīgu uztveri. Bet katoļu komentāri, kas ir tik vienkārši uzrakstīti, spēj tos izskaidrot.

Atceros, kā reiz šo jautājumu uzdevu arī savam krusttēvam Krisam Volfam, politisko zinātņu profesoram, kurš mani ievēda Katoļu Baznīcā. Mēs viņa darba kabinetā vienkārši sarunājāmies par dzīvi, un es pajautāju: „Vai Jēzus mācīja, ka Viņš drīz atgriezīsies?“ Es pats biju pētījis šo problēmu septiņus gadus. Sacīju viņam: „Kā jūs izskaidrojat to, ka, lasot zināmus tekstus, kādus, piemēram, satur Marka evaņģēlija 13. nodaļa, izskatās, it kā Jēzus sludinātu, runādams par kariem, karu nostāstiem un vēl daudz ko tamlīdzīgu, ka laiku beigas ir jau pienākušas?“ Viņš atbildēja: „Es uz to raugos tempļa nojaukšanas un Jeruzalemes izpostīšanas kontekstā, kas notika mūsu ēras 70. gadā.“ Tad es viņam sacīju: „Kris, man bija vajadzīgi septiņi gadi, lai to pēc daudziem pētījumiem atklātu. Kādā veidā jūs pie tā nonācāt?“ Viņš iebāza roku bikšu kabatā un izvilka no turienes maza formāta katoļu Jaunās Derības sējumiņu. „Tas ir rakstīts šeit, zemteksta piezīmēs.“ Un man bija vajadzīgi septiņi gadi, lai no jauna izgudrotu riteni!

Lasiēt evaņģēlijus un pārdomājiet izlasīto. Sameklējiet vienkāršus komentārus un izlasiet arī tos. Sadaliet savu laiku, piemēram, 10 minūtes veltot Evaņģēlija lasīšanai un 10 minūtes komentāriem. Lasiēt *Apustuļu darbus* un iepazīstiet Baznīcu tās sākotnējā veidolā, izsekojiet līdz tās attīstībai, kā tā vērsās plašumā, aptverot daudzas zemes, kā tā sasauca ekumenisko koncilu, par kuru vēsta 15. nodaļa, kā Pēteris viens pats apklusināja strīdus, kas postīja Baznīcu. Kad viņš piecēlās un pateica savu vārdu, visi strīdi norima. Lasiēt Mateja evaņģēlijā par Jēzus nodomu veidot Baznīcu. Izlasiet arī komentāru, kurā, piemēram, tēvs Montegjū atsauca uz Isaja grāmatas 22. nodaļu un skaidro, kas ir valstības atslēgas; kurā viņš skaidro, kas ir klints, par kuru tiek nosaukts Sīmanis, un kā tas viss kopā veido vienu Baznīcu, kas ir viena vienīgā

Baznīca. Tā ir Bībeles kristīgā katoliskā Baznīca. Izlasiet to visu, lūdzieties un dalieties par lasīto vēl ar citiem. Es mudinu jūs to darīt.

Un vēl viens jautājums, par kuru es vēlējos ar jums dalīties. Vismaz divas reizes esmu dzirdējis tēvu Fešio runājam par mājskološanu, un par to ir runājuši arī Stīvs un mana sieva Kimberlija. Saprotu, ka daudziem no jums tas var nebūt pa spēkam. Jūsu bērni varbūt jau ir izauguši vai arī vienkārši jums ir jāstrādā cits darbs, lai gūtu dzīvei nepieciešamos ienākumus. Taču tēvs Hardons saka: „Katoļu mājskološana ir Baznīcas glābiņš ASV.“ Mēs ar Kimberliju bijām klāt, kad bīskaps Vons uzrunāja Nacionālo Mājskolotāju sanākumi Virdžīnijā. Bīskaps bija priecīgi satraukts, redzot savā priekšā kādus sešus, septiņus simtus katoļu vecāku, kas sākuši nodarboties ar mājskološanu. Arī Stjūbenvilā ir vairāk kā četrdesmit uzcītīgu katoļu ģimeņu, kas nodarbojas ar savu bērnu mājskološanu. Reizi nedēļā mēs visi satiekamies, lai dalītos ar savām prasmēm, rīkotu rekolekcijas, dotos kopīgos pārgājienos dabā u. tml. Tas ir brīnišķīgi. Un ļoti laba ir arī audioierakstu sērija, kas iznākusi ar nosaukumu „Jauno katoļu audzināšana mājskološanas ceļā“. Varbūt jūs vēlaties savus bērnus sūtīt uz draudzes skolu, iespējams, ka jūsu dzīvesvietā tā ir stingri ortodoksāla un pietiekami efektīva. Bet tik un tā noklausieties arī šīs kasetes. Tā ir vislabākā kasešu sērija, kāda jebkad izdota. Noklausījušies šos materiālus, jūs pārliecināties, ka mūsu katoļu bērnu mājskološana nav nekas dīvains, bet, gluži otrādi, tā ir normāla un progresīva prakse. Mājskološana arī ļauj katoļu vecākiem realizēt savas tiesības. Viņiem ir visas tiesības izglītēt savus bērnus mājās. Šī kasešu sērija darīs tik daudz laba, ja to izplatīs un tā nonāks katoļu vecāku rokās, no kurienes, kā es esmu pārliecināts, arī reāli uzsāks lidojumu katoļu Bībeles studijas.

Bet tagad es vēlos dot jums dažus padomus, ar ko rītdien sākt. Kā es pats sāku lasīt evaņģēlijus? Vispirms ar bijību paņemiet Bībeli rokās un sakiet sev: „Dievs tagad uz mani runās.“ Sakiet to tā, lai paši dzirdētu savu balsi: „Dievs, tagad tu ar mani runā.“ Pirms jūs pagūstat izlasīt kaut tikai vienu vārdu, sakiet: „Svētais Gars, tu šos vārdus iedvesmoji. Apgaismo manu prātu, lai es spētu tos saprast.“ Sakiet: „Nāc, Svētais Gars, apgaismo manu sirdi, manu saprašanu. Palīdzi man atzīt mūžīgo patiesību, ka man jābūt tādām, lai es Dievam patiktu.“ Ne tikai iesāciet Bībeles lasīšanu ar lūgšanu, bet arī nobeidziet to ar lūgšanu un lūdziet, lai Svētais Gars apzīmogo jūsu sirdi ar tām patiesībām, kādas jums šodien būs nepieciešamas. Un, uzsākot lasīšanu, sakiet Dievam: „Runā, Kungs, tavš kalps klausās! Te es esmu, Kungs.“ Katru pantu lasiet lēni un meditātīvi. Nebaidieties atkāpties atpakaļ, lai izlasītu to pašu vietu otru reizi vai pat trešo reizi. Sakiet pie sevis: „Dievs, tu un es, mēs abi tieši šobrīd esam vieni paši kopā, runā uz mani, es klausos.“ Ieklausieties, ko Kempenes Toms saka grāmatā „Sekošana Kristum“, man šie izteikumi patīk: „Ja tu gribi no Svētajiem Rakstiem gūt kādu labumu, lasi tos pazemīgi, vienkārši, uzticīgi. Labprāt jautā un klusumā ieklausies svēto vārdos, nenicini veco ļaužu pamācības.“

Kad lasāt evaņģēlijus, identificējiet sevi ar katrā ainā aprakstītajām personām. Esiet, piemēram, Zahejs kokā; esiet Matejs, kurš ielūdz Jēzu uz maltīti savās mājās; esiet asiņojošā sieviete, jo, atklāti sakot, visas šīs izdziedināto cilvēku fiziskās slimības ir

zīme, ka mums pietrūkst garīguma. Mēs esam garīgi akli; esam garīgi izkropļoti; mūsu sirdis asiņo; mēs esam slimī ar grēku tāpat kā lepras slimnieki. Tāpēc visu, ko Kristus dara, lai dziedinātu cilvēkus, viņam vajadzētu darīt arī man un manai dvēselei. Tieši tā interpretēt Bībeli mūs ir mudinājuši svētie un Baznīcas doktori. Tāpēc mēs kopā ar aklo vīru sakām: „Jēzu, Dāvida Dēls, apžēlojies par mani!“ Es esmu akls; es tevi pasaulē neredzu. Dažreiz es tevi neredzu arī pats savā dzīvē, savās problēmās un savā laulībā.

Uztveriet visu, ko Jēzus evaņģēlijos runā, kā personīgi sacītu jums un man. Kad lasāt apustuļu vēstules, ieklausieties ne tikai svētā Pāvila un Svētā Gara balsī, bet atzīstiet, ka tā ir Baznīca, kas uz jums runā, kas jums parāda, kā izaugt un nobriest ticībā. Nopērciet vai kā citādi iekārtojiet sev piezīmju blociņu un izveidojiet tur sarakstu ar jums svarīgiem Bībeles citātiem, kuri jūs tiešām uzrunā. Īpaši atzīmējiet Kristus lietotos izteicienus un tādus tekstus, kuri sniedz atbildes uz jautājumiem, ar kuriem jums vai jūsu mīļajiem ir nācies saskarties. Katru dienu izvēlieties vienu rindkopu, kuru jūs lasījāt pagātnē, un iegaumējiet no tās teikumu vai pantu, vai divus, lai visas dienas garumā, kā arī savu rīta un vakara lasījumu laikā varētu to atcerēties. Lūdziet Svētā Gara palīdzību, lai jūs Svētajos Rakstos varētu atrast kādas rindas, kas jums noderētu kā lūgšana dienas grūtākajos brīžos.

Vēl ir ļoti daudz citu līdzīgu padomu, kurus es šeit varētu jums dot, bet vissvarīgākais padoms no visiem ir lasīt evaņģēlijus. Lasiet tos Baznīcā, lasiet kopā ar Baznīcu un liturģijas laikā, lasiet tos, lai pagodinātu Visssvēto Sakramentu, svēto Euharistiju, jo, ja jūs nošķirat Svētos Rakstus no liturģijas, tas ir tāpat, it kā jūs rautu dvēseli ārā no miesas. Tieši tas arī aizved pie dalīšanās konfesijās un pie sektu veidošanas. Mums nav jābaidās no Bībeles. Ja mēs pazīsim Bībeli, pazīsim arī Dieva ceļus un tos sapratīsim.

BRĪNUMS NIKARAGVĀ

Noslēgumā – viens no maniem mīļākajiem stāstiem. Tie ir patiesi notikumi, kas risinājās pirms kādiem diviem vai trijiem gadiem Nikaragvā. Šis valsts ticīgie, it īpaši katoļi, piedzīvoja briesmīgas vajāšanas sandīnistu režīma laikā. Stāvoklis Nikaragvā bija daudz smagāks nekā amerikāņu prese to jebkad pūlējusies atspoguļot. Sandīnisti, tai skaitā arī pats Ortega, bija izgājuši cīņā pret Baznīcu. Kad Ortega tomēr beidzot tika piespiests sarīkot brīvas vēlēšanas, kurās, starp citu, netrūka visu iespējamo blēdību, ticīgie protestanti un katoļi apvienojās, organizējot lūgšanu sūniņas, lai lūgtos un gavētu par svētīgu vēlēšanu iznākumu. Eksperti un statistiķi gan viņiem apgalvoja, ka statistika neliecina par viņiem labvēlīga vēlēšanu rezultāta iespējamību. Čamorro nebija nekādu izredžu uzvarēt Ortegu vēlēšanās. Ortega vēlēšanu kampaņai iztērēja naudas summas, kas bija līdzvērtīgas miljoniem ASV dolāru. Viņš novilkā savas karavīra drēbes un apvilka zilu džinsa žaketi un platas „Levi“ zīmola denima bikses, lai dotos pie jauniešiem sponsorēt rokmūzikas koncertus. Visās Nikaragvas pilsētās

tika izstādīti ziņojumu dēļi ar uzrakstiem „Balsojiet par Denu“, atzīmējot vēlšanu urnas numuru un rindu. Bet cilvēki tikmēr lūdzās un gavēja, gaidot palīdzību no Dieva. Ticīgajiem bija vajadzīga atbrīvošana, un viņi kopā darbojās, lai to iegūtu. Tas notika Bībeles studiju grupās un arī lūgšanu šūniņās.

Un tad visu zemi pāršalca šis pamudinājums prasīt no Kunga kādu zīmi. Dievam gan nav nekāds pienākums to dot. Bet viņi sāka lūgt Kungam zīmi: „Kungs, parādi mums, ka tu esi šajā lietā kopā ar mums; parādi mums, ka tu mūs atbrīvosi!“ Un viņi lūdzās ar visu dedzību. Tuvojoties vēlšanu dienai, ikviens sacīja: „Ortegam būs vismaz piecpadsmit līdz divdesmit procentu“, kas nozīmēja uzvaru ar lielu balsu pārsvaru. Taču vēlšanu dienā uzvarēja Čamorro, pārsteidzot gan Nikaragvu, gan visu pasauli. Bija vajadzīgas vairākas dienas, lai pat Nikaragvas ticīgie spētu attapties pēc šīs neticamās ziņas. Es gribēju sacīt, ja kāds lūdzas par lietu, tad tam arī jānēsā līdzlietussargs, vai ne? Bet Nikaragvas ticīgie gan bija lūgušies par savu atbrīvošanu, taču pat daļēji nebija cerējuši to sagaidīt.

Tas bija kaut kas neparasts. Šo notikumu pārstāstu es dzirdēju no Umberto Beljī, kas Čamorro valdībā bija sācis strādāt par izglītības ministru. Viņš bija daudzus gadus mācījis socioloģiju Stjūbenvilas universitātē. Šis cilvēks bija kādreizējais marksists un ateists, no ticības atkritis katolis, kurš beidzot tomēr atrada ceļu atpakaļ uz Baznīcu. Beljī stāstīja arī par to, ka nedēļu pēc vēlšanām cilvēki sākuši brīnīties: „Mēs bijām lūguši no Dieva arī zīmi. Vai Dievs mums deva zīmi? Mēs to dedzīgi lūdzām, kaut arī labi zinājām, ka Viņš mums neko tādu nav parādā.“ Tad pēkšņi kāds puisis pacēlis acis un ieraudzījis, ka visapkārt Managvai un arī pa lauku teritoriju joprojām ir izvietots šis dēlis ar uzrakstu „Dan“. Tālāk bija uzrakstīts vēlšanu urnas numurs un rinda: „5, 26.“ Un kādam radās spoža ideja: „Kāpēc mēs nepaskatāmies, kas rakstīts Daniēla grāmatas 5. nodaļas 26. pantā?“ Un, lūk, kas tur bija rakstīts: „Dievs tavas valstības dienas ir skaitījis un tās izbeidzis.“ Ļaudis bija lūguši pēc zīmes, bet tiem pat sapņos nerādījās, ka Ortega par to jau samaksājis. Viņi bija lūguši pēc zīmes, bet to neatpazina, kamēr nebija atvēruši Svētos Rakstus.

Es domāju, ka mums visiem būtu jālūdz no Dieva zīme, lai spētu ieticēt, ka Viņš var mūs atbrīvot no neiedomājamā posta, kādā mēs paši vien esam iekļuvuši: no narkotikām, pornogrāfijas, abortiem, eitanāzijas, kontracepcijas, homoseksuālisma... un šim sarakstam neredz gala. Ar jebkuru no minētajām problēmām pilnīgi pietiktu, lai izsistu mūsu valsti no ierindas, bet tagad tās visas ir pret mums nostājušās. Mums vajadzīga zīme, ka Dievs vēl vēlas izmantot vismaz tos no mums, kas ir vienkārši un pazemīgi, lai sekmētu mūsu tautas atbrīvošanu no šīm nelaimēm. Bet neceriet, ka spēsiat atpazīt Dieva zīmes, ja nepievērsīsieties Svēto Rakstu studēšanai.

© Scott Hahn

Tulkots un publicēts ar atļauju.

Tulkoja Marta Jance